SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2676

av Marianne Littke m.fl. (L)

Migration som gynnar Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en fortsatt stram och human asylpolitik är en förutsättning för att komma till rätta med skuggsamhället och minska integrationsskulden i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbetskraftsinvandring är centralt för Sveriges tillväxt och konkurrenskraft och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa tydligare och mer förutsägbara regler, stärka kontrollen mot missbruk och människoutnyttjande samt förbättra möjligheterna för kvalificerad arbetskraft att etablera sig i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda införandet av startup-visum för internationella entreprenörer som vill etablera innovativa företag i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att forskare och doktorander sömlöst ska kunna invandra till Sverige i syfte att forska och teknikutveckla och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda införandet av en ny myndighet för arbetskraftsinvandring som proaktivt arbetar med arbetskraftsinvandring, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka rättssäkerheten när det kommer till fall av förföljelse eller välgrundad fruktan för förföljelse på grund av sexuell läggning, kön eller könsuttryck och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbetet med att förbättra förutsättningarna för verkställandet av brottsutvisningar bör fortsätta och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka den gemensamma europeiska migrationspolitiken och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Migrationspolitiken ska vara hållbar, rättssäker och fokus ska vara på arbetskraftsinvandring

Sverige ska vara ett land där samhällskontraktets löften om frihet och rättvisa gäller för de som befinner sig här. Alla ska vara lika inför lagen och våra rättsliga processer säkra. Migrationspolitiken ska inte vara undantagen detta ideal. Asylpolitiken ska vara stram och human. Den som sköter sig och vill bli en del av det svenska samhället ska ha goda möjligheter att stanna, medan den som får nej måste återvända.

Sverige har haft ett växande utanförskap till följd av en stor migration från länder med helt andra samhällsstrukturer och värderingar än de som präglar Sverige, i kombination med en kravlös integration som inte fungerat tillräckligt väl. Det har bland annat lett till uppkomsten av parallellsamhällen där en ny ofrihet har vuxit fram. Liberalerna har mandatperioden 2022-2026 varit med och lagt om migrationspolitiken. Den asylrelaterade invandringen är nu och ska fortsätta vara stram och human. Det är nödvändigt för att klara integrationen och ge möjligheter till utbildning och jobb för de människor som kommit till Sverige av asylrelaterade skäl. Reformerna ska vårdas, med nödvändiga justeringar särskilt riktade mot de som etablerat sig, såsom har skett vad gäller tonårsutvisningar.

En ordnad migrationspolitik innebär att de som har skäl att befinna sig i Sverige får goda förutsättningar för att integreras, samt att de utan skäl att stanna också lämnar landet. Att Sverige fortfarande har 65 utsatta områden, att hundratusentals människor lever i utanförskap och att brott alltför sällan leder till verkställd utvisning visar att

integrations- och migrationspolitiken tidigare inte fullt ut förmått möta de utmaningar samhället står inför.

Utanförskap, arbetslöshet och svaga språkkunskaper begränsar människors frihet och möjligheter att forma sina egna liv. Migrationspolitiken måste därför utformas så att den stärker integrationen och bidrar till sammanhållningen i samhället. Med anledning av detta bör den asylrelaterade migrationen fortsatt vara stram under överskådlig tid.

Liberalerna menar att migrationspolitiken måste vila på tre grundpelare. Rättssäkerhet för den som söker skydd, tydliga regler och konsekvent tillämpning, samt goda möjligheter för människor att bidra till Sveriges utveckling genom arbete, företagande och utbildning.

Samtidigt är det viktigt att skilja på asylrelaterad invandring och arbetskraftsinvandring. Sverige har under lång tid varit ett land med stor asylrelaterad invandring. Den har nu stramats upp vilket gör det möjligt för oss att satsa på integrationen och säkerställa att de personer som lever i vårt land lever upp till våra krav.

Men Sverige är ett litet land med ett stort utlandsberoende. Liberalerna vill möjliggöra en arbetskraftsinvandring som möter de behov Sverige har på arbetsmarknaden och som samtidigt stärker Sveriges konkurrenskraft och välfärd. Arbetskraftsinvandringen ska bli den huvudsakliga invandringen till Sverige. Liberalerna vill ha en invandring som gynnar Sverige.

Systemet för arbetskraftsinvandring behöver en helrenovering

Sverige är beroende av internationell kompetens för att stärka tillväxt, innovation och konkurrenskraft. Arbetskraftsinvandring har under lång tid bidragit till att svenska företag kunnat rekrytera den kompetens som inte finns tillgänglig på den inhemska arbetsmarknaden.

Samtidigt har systemet uppvisat betydande brister. Regelverket har i vissa delar utnyttjats av oseriösa arbetsgivare, vilket har lett till exploatering av arbetstagare och osund konkurrens. Personer med efterfrågad kompetens möter ofta onödigt krångliga processer och rättsosäkerhet. Luckor i systemet som leder till missbruk ska täppas till, men den som jobbar och sköter sig ska inte utvisas för bagateller.

Men reglerna behöver också bli mer flexibla, och därför vill Liberalerna sänka den lönenivå som krävs för arbetstillstånd och ge utländska forskare och studenter goda möjligheter att stanna kvar och arbeta i Sverige. Lönegolvet för arbetskraftsinvandring

ska både vara konkurrenskraftigt ur ett internationellt perspektiv, ligga i linje med kollektivavtalsenliga villkor, innebära att arbetskraftsinvandringen på totalen är en plusaffär för Sverige, hindra utnyttjande och vara konstruerat för att lösa sådana kompetensbehov som inte enkelt kan lösas genom utbildning i Sverige.

Liberalerna vill därför genomföra en helrenovering av systemet för arbetskraftsinvandring. Reformarbetet bör syfta till att skapa tydligare och mer förutsägbara regler, stärka kontrollen mot missbruk och människoutnyttjande samt förbättra möjligheterna för kvalificerad arbetskraft att etablera sig i Sverige.

Ett modernt system ska utgå från arbetsmarknadens faktiska behov och premiera kompetens, utbildning och egen försörjningsförmåga. Samtidigt ska seriösa arbetsgivare ges bättre förutsättningar att rekrytera internationellt utan onödig administration.

Liberalerna vill utreda införandet av start-up-visum för internationella entreprenörer som vill etablera innovativa företag i Sverige. Personer med bärkraftiga affärsidéer och förmåga att skapa framtidens jobb ska mötas av tydliga och effektiva vägar att etablera sig i vårt land.

Sverige ska vara ett av världens mest attraktiva länder för forskare, doktorander och internationella studenter. Personer som väljer att utbilda sig eller bedriva forskning vid svenska lärosäten bidrar till kunskapsutveckling, innovation och ekonomisk tillväxt. Regelverket bör därför utformas så att dessa grupper ges goda möjligheter att stanna, arbeta och fortsätta bidra till Sverige efter avslutade studier eller forskningsuppdrag.

Det räcker inte bara att förbättra reglerna. Sverige behöver bedriva en talangjakt för att attrahera högkvalificerad kompetens till vårt land. Därför vill Liberalerna se en ny myndighet för arbetskraftsinvandring som proaktivt arbetar med arbetskraftsinvandring. Alla frågor som rör arbetskraftsinvandring ska flyttas dit från Migrationsverket. Sverige ska arbeta serviceinriktat för snabbare processer, bättre mottagande och tydligare vägar in på arbetsmarknaden. Målet ska vara att de duktigaste ingenjörerna och utvecklarna väljer svenska städer som Stockholm, Göteborg, Lund och Linköping framför Shanghai, London eller Paris.

Synen på arbetskraftsinvandring måste förändras. Vi behöver högkvalificerad arbetskraftsinvandring som gynnar Sverige. I stället för att se arbetskraftsinvandring som kortvarig eller tillfällig, ska arbetskraftsinvandring ses som vägen in i det svenska samhället. Liberalerna vill inspireras av den kanadensiska modellen som betonar språkkunskaper, utbildning och ålder. Människor som kommer och arbetar i Sverige ska också kunna bygga en framtid här och bli medborgare i vårt land.

Långa handläggningstider är skadliga för hela Sveriges konkurrenskraft, särskilt i Stockholmsregionen. Det behövs en försöksverksamhet med snabbspår för handläggningen av arbetstillstånd i Stockholm. Det ska gå fort och vara enkelt att arbetskraftsinvandra.

Ett rättssäkert migrationssystem

Rätten att söka skydd undan förföljelse är en grundläggande liberal princip. Sverige ska erbjuda en fristad för människor som riskerar förföljelse på grund av sina politiska åsikter, sin religion, sin sexuella läggning, sin könsidentitet eller andra egenskaper som omfattas av internationella skyddsgrunder.

Asylprocessen måste därför präglas av hög kvalitet och stark rättssäkerhet. Beslut ska vila på väl genomförda utredningar, aktuell landinformation och en individuell bedömning av varje ärende. Särskild hänsyn behöver tas till grupper som kan ha svårt att öppet redogöra för sina skyddsskäl, exempelvis hbtqi-personer, religiösa konvertiter och personer som flytt från auktoritära regimer.

Liberalerna anser att kompetensen hos berörda myndigheter kontinuerligt ska utvecklas för att säkerställa att personer med genuina skyddsskäl inte riskerar att nekas skydd på grund av brister i handläggningen. Rättssäkerheten måste stärkas genom ökad kvalitet i asylprövningen samtidigt som handläggningstiderna hålls nere.

För att migrationspolitiken ska åtnjuta folkligt stöd krävs att fattade beslut också verkställs. Detta gäller inte minst utvisningsbeslut som har meddelats till följd av brottslighet.

Den som är gäst i Sverige och begår allvarliga brott har brutit mot de grundläggande normer som det svenska samhället vilar på. När domstol har beslutat om utvisning på grund av brott måste utgångspunkten vara att beslutet också genomförs.

Liberalerna anser att arbetet med verkställighet behöver stärkas genom förbättrat samarbete mellan berörda myndigheter, effektivare identitetsfastställande och ett mer aktivt internationellt samarbete med ursprungsländer. Fler brottsutvisningar måste kunna verkställas inom rimlig tid, och fler gängkriminella utan svenskt medborgarskap behöver utvisas.

En fungerande verkställighet är inte bara viktig ur ett brottsbekämpande perspektiv. Den är också avgörande för legitimiteten i den samlade migrationspolitiken. När beslut inte verkställs riskerar tilltron till rättsstaten att försvagas.

Europeisk migrationspolitik kräver gemensamt ansvar och gemensamma lösningar

Migrationen är till sin natur gränsöverskridande och kan inte hanteras effektivt av enskilda medlemsstater på egen hand. För Liberalerna är det självklart att migrationspolitiken måste bygga på europeiskt samarbete, gemensamt ansvarstagande och respekt för asylrätten. En fungerande migrationspolitik förutsätter att alla EU:s medlemsländer bidrar till att hantera migrationen på ett ordnat, rättssäkert och humant sätt. För att komma till rätta med skuggsamhället och integrationsproblemen behöver EU liksom Sverige föra en stram asylpolitik. Migrationen till Sverige och övriga EU bör i framtiden huvudsakligen handla om arbetskraftsinvandring.

Europa behöver attrahera människor som kan bidra med kvalificerad kompetens inom sektorer där arbetsmarknaden har tydliga behov: både i näringslivet och välfärden. Även om arbetskraftsinvandring hanteras av varje medlemsstat för sig bör ett mer strategiskt system

för arbetskraftsinvandring utvecklas på europeisk nivå. EU:s system med ”blåkort” bör utvecklas och öppnas upp för fler än bara dem med spetskompetens och höga löner. Liberalerna vill även underlätta för personer som fått arbetstillstånd i ett land att resa till och arbeta även i andra EU-länder utan ytterligare byråkrati. För att göra Europa än mer attraktivt som destination för arbetskraftsinvandring vill Liberalerna se fler EU-avtal om viseringsfrihet och viseringsförenkling.

Liberalerna anser att den gemensamma europeiska asylpolitiken ska stärkas. Skyddsbehövande ska mötas av likvärdiga regler och rättssäkra processer oavsett i vilket EU-land deras ansökan prövas. EU behöver prioritera åtgärder som stärker EU:s gränsbevakning, förebygger irreguljär migration och bekämpar människosmuggling och människohandel.

Samtidigt måste återvändandearbetet fungera bättre inom hela Europeiska unionen. Personer som efter rättssäker prövning saknar skyddsskäl ska återvända till sina hemländer. EU bör i högre grad använda sin gemensamma styrka för att förhandla fram återtagandeavtal med tredjeländer och skapa bättre förutsättningar för att verkställa lagakraftvunna avvisnings- och utvisningsbeslut. Ett fungerande återvändande är en förutsättning för att värna asylrättens legitimitet och upprätthålla förtroendet för migrationssystemet.

Liberalerna vill därför se ett Europa där asylrätten värnas, medlemsstaterna tar gemensamt ansvar och migrationen hanteras på ett sätt som är långsiktigt hållbart för såväl individer som samhällen.

Marianne Littke (L)

Lina Nordquist (L)

Joar Forssell (L)

Camilla Mårtensen (L)

Pär Gustafsson (L)

Roger Haddad (L)